

Velkommen til Støtte til innføring av ny opplæringslov

Teams 13.05.2025 kl. 12:00 -13:00

Statsforvalteren i Rogaland

14.05.2025

Praktisk informasjon

- Meld inn spørsmål/problemstillinger som dere ønsker vi skal ta opp i disse møtene
 - sfropost@statsforvalteren.no
- Lenke til møtene og PP fra møtene ligger på hjemmesiden vår [Teamsmøter 2025 om opplæringsloven | Statsforvalteren i Rogaland](#)
- Møtet blir tatt opp
 - lenken til opptak og PP blir sendt til skoleeier
- Ikke rom for spørsmål og svar underveis i møtet

Tema for dagens møte

1. Nytt fra Statsforvalteren og Udir
2. Tema og problemstillinger fra oppl. kap 11
 - Tilpasset opplæring og individuell tilrettelegging
 - Opplæring eller helsehjelp?
3. Tema for høstens møter
4. Dronning Sonjas skolepris – likeverd og inkludering

Nytt fra Statsforvalteren og Udir

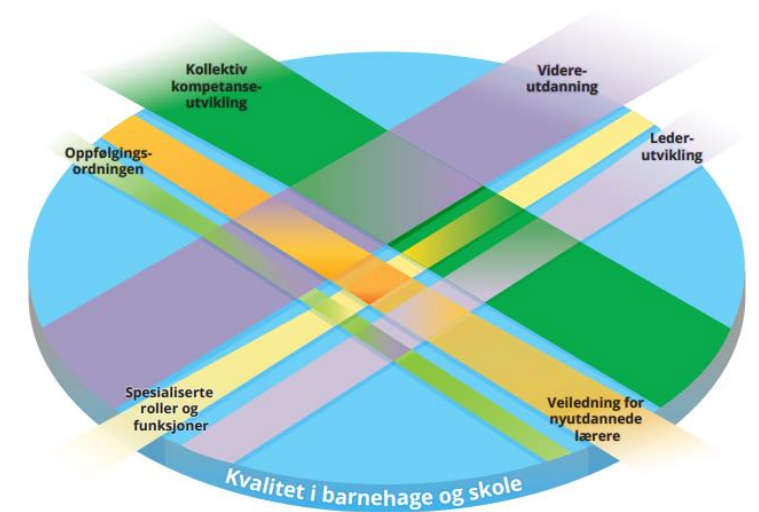

➤ Tilskudd til arbeid med innføringen av ny opplæringslov
11 søknader, i hovedsak tema innen:

- Kap. 10 Elevens beste, elevmedvirkning, foreldresamarbeid
- Kap. 11 Individuell tilrettelegging
- Kap. 12 Skolemiljø

➤ System for kompetanse- og karriereutvikling
hovedtiltakene i systemet:

- profesjonsfaglig veiledning for nyutdannede lærere
- videreutdanning
- kollektiv kompetanseutvikling
- lederutvikling, spesialiserte roller og funksjoner
- oppfølgingsordningen

[System for kompetanse- og karriereutvikling for ansatte i barnehage og skole - regjeringen.no](https://regjeringen.no)

Nytt fra sist på Udir.no

Nytt rundskriv

- [Rundskriv om skolefritidsordninga | udir.no](#)

Endring i opplæringsforskriften

- [§ 3-10 Inntak til utdanningsprogram og programområde | udir.no](#)
- [§ 5-8 Eksamen i framandspråk fellesfag for privatistar | udir.no](#)
- [§ 9-31 Talet på eksamenar på yrkesfaglege utdanningsprogram | udir.no](#)

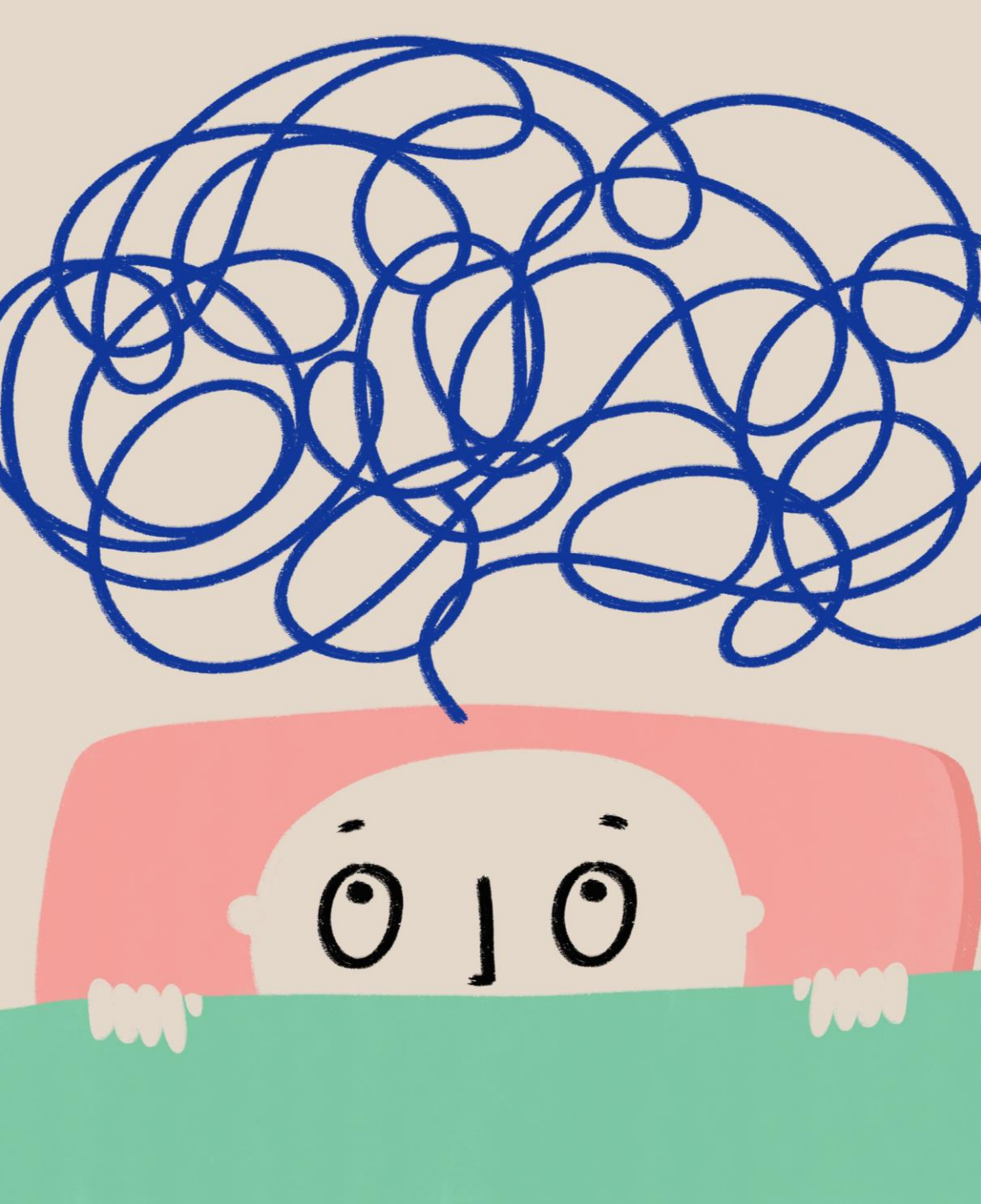
Tilpasset opplæring og individuell tilrettelegging

Utfordringsbildet

Tilbakemeldinger og erfaringer

- Skillet mellom § 11-4 og § 11-6
- Tilrettelegging for elever med omfattende behov
- Helhetlig vurdering i sakkyndig vurdering
- Kompetansekrav for de som skal gi ITO
- Bruk av alternativ opplæringsarena

Tilpasset opplæring (§ 11-1)

- Elevene skal få et tilfredsstillende utbytte av opplæringen uavhengig av forutsetninger
- **Alle** skal få utnytte og utvikle evnene sine
- Kommunen/fylkeskommunen har ansvaret

Tilfredsstillende utbytte (§ 11-2)

- Skjønnsmessig vurdering
- Lærer skal følge med på utviklingen til eleven.
- Ved tvil skal lærer melde fra til rektor
- Skolen må vurdere om det er behov for tiltak innenfor ordinær opplæring, eller individuell tilrettelegging
- PPT skal støtte skolene i å sette inn tiltak så tidlig som mulig.

Hvordan vurdere tilfredsstillende utbytte?

Elevens utvikling må kontinuerlig vurderes

- God vurderingspraksis
- Systematisk arbeid

PPT veilede og støtte

- I arbeid med å vurdere tilfredsstillende utbytte

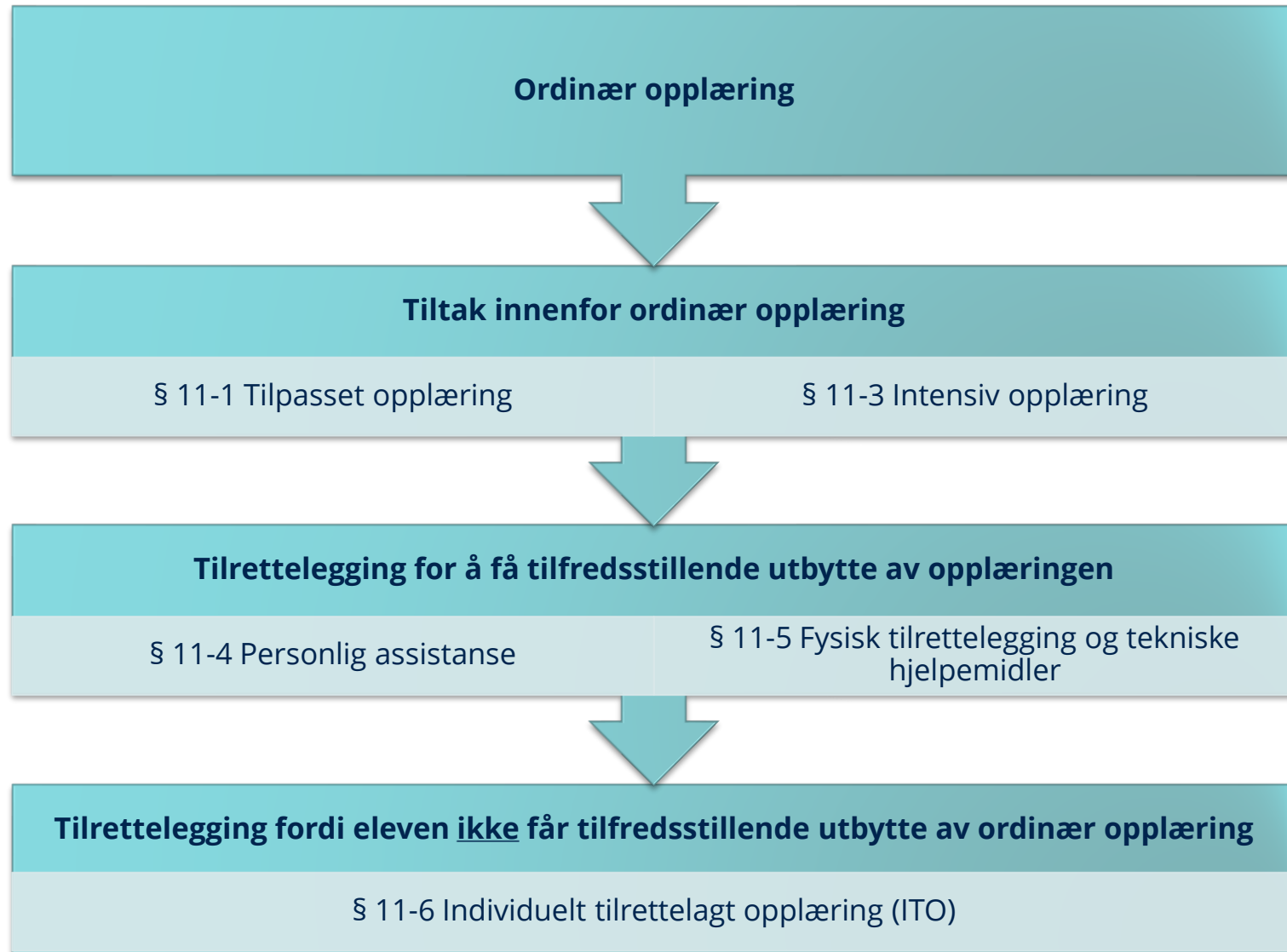
Hva har eleven lært?

Læringsutbytte: Hva kan eleven utføre ut fra egne forutsetninger, sett opp mot målene?

Mål i faget: verdiene, holdningene, ferdighetene, kompetansen og kunnskapen.

Lærer følger med på at alle elevene får tilfredsstillende utbytte av ordinær opplæring.

Tilpasset og intensiv opplæring innenfor det ordinære.
Ikke vedtak.

Tilrettelegging uten et pedagogisk siktemål.
Vedtak.

Tilrettelegging med et pedagogisk siktemål.
Opplæring etter IOP.
Vedtak etter sakkyndig vurdering.

Ber om vedtak

- Foresatte/elev kan be rektor fatte enkeltvedtak om ITO (§ 11-6).

Henviser PPT

- Rektor må henviser for sakkyndig vurdering før vedtak fattes.

Sakkyndig
vurdering

- PPT må ferdigstille sakkyndig vurdering, etter en henvisning.

Enkeltvedtak
§ 11-6

- Positivt/negativt enkeltvedtak

Foto: Stockbilder

PPT sin rolle hvis eleven trenger flere rettigheter

Hva må gjøres i sakkyndig vurdering?

- PPT må beskrive elevens behov helhetlig.
- PPT må vurdere behovet for §§ 11-4 og/eller 11-5.
- Beskrive behovene for §§ 11-4 og/eller 11-5

Mål

- *gi ei heilskapleg vurdering av kva for tilrettelegging eleven treng.*
- slik at vedtaksmyndighet kan fatte enkeltvedtak om §§ 11-4 og/eller 11-5, sett i sammenheng med § 11-6.

Udirs mal for vedtak: [vedtak-personlig-assistanse_bm.docx](#)

Faglig ansvar for ITO

Tilsatt i lærerstilling (jf. § 17-6):

- ansvar for at ITO er i samsvar med IOP
- forbereder opplæringen
- er til stede i opplæringen
- følger opp opplæringen

Lærer skal **gi** ITO

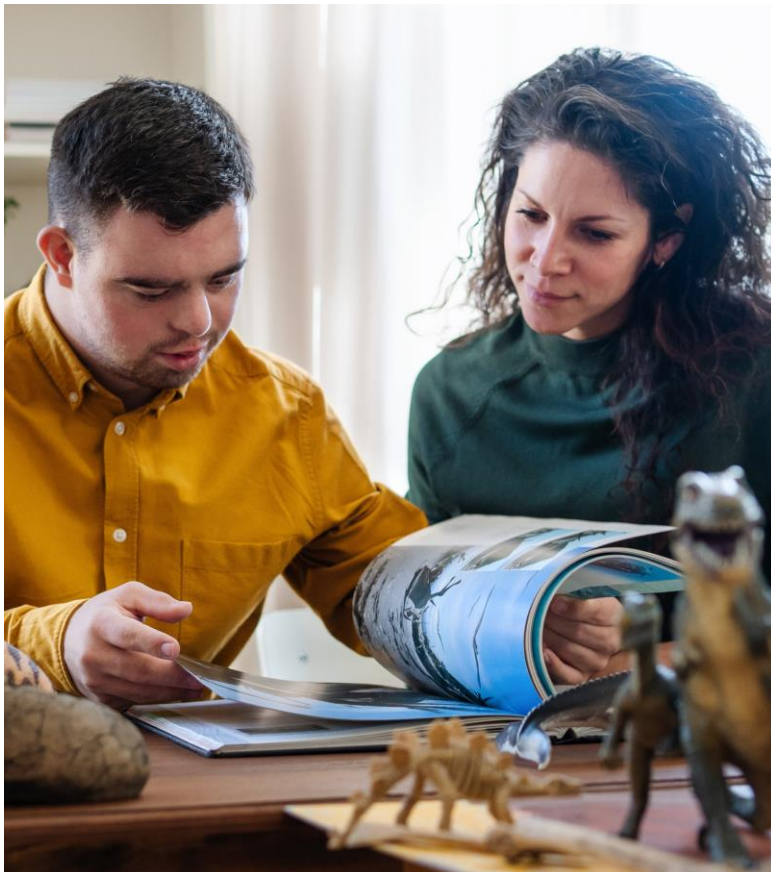

Foto: Stockbilder

Hovedregel

- oppfylle kompetansekravene for å bli **tilsatt i lærerstilling**.
- oppfylle krav om **relevant kompetanse i fagene** det skal undervises i.

Unntaksregler – må tilrådes av PPT og fastsettes i enkeltvedtaket:

- 1) universitet- eller høyskoleutdannet som gjør vedkommende særlig egnet til å ivareta elevens behov.
- 2) tilsatt lærer som ikke oppfyller kravene om relevant kompetanse i alle fagene vedkommende skal gi ITO i.

Annet personale kan hjelpe til

- lese- og skriveassistanse
- oppstarts- og avslutningshjelp
- hjelp til overganger mellom timer/friminutt/aktiviteter
- hjelp til å finne frem utstyr og hjelpemidler
- gi påminnelser

[7. Vedtak om individuell tilrettelegging | udir.no](https://udir.no)

Vedtak om personlig assistanse eller ITO?

§ 11-4 Personlig assistanse

- Ikke pedagogisk siktemål
- Skal sikre deltakelse i opplæringen
- Skal sikre likeverdige muligheter
- Sikrer eleven tilfredsstillende utbytte av ordinær opplæring

§ 11-6 Individuelt tilrettelagt opplæring

- Et pedagogisk siktemål
- Kompetansekravene gjelder
- Krav om sakkyndig vurdering
- Eleven har ikke utbytte av ordinær opplæring
- Målrettet opplæring etter IOP

Sosial læring og utvikling

Hovedregel

- gjennom arbeid med fagene
- i skolehverdagen for øvrig

[Sosial læring gjennom arbeid med fag | udir.no](https://www.udir.no/temaer/kompetansemal-i-lk20)
(Kompetansemål i LK20)

Ordinær opplæring

Oppfølging for å kunne delta og få utbytte

- i pauser
- gruppeoppgaver i klasserommet
- aktiviteter i friminuttet
- andre sosiale sammenhenger

2 mulige tilrettelegginger:

- Tilpasset opplæring
- Personlig assistanse

Ordinær opplæring

ITO

- sosial læring og utvikling er kompetansemål i IOP
- tilretteleggingen har et pedagogisk siktemål

[Sosial læring og utvikling for elever som trenger ekstra støtte og veiledning | udir.no](https://www.udir.no/temaer/kompetansemal-i-lk20)

Elever med omfattende behov

ADL-trening er opplæring når:

- tilrådet av PPT
- fastsatt i vedtak om ITO
- ADL-treningen skal oppfylle mål i elevens IOP
- gitt under skolens ansvar og ledelse

Aktiviteten må ha et pedagogisk siktemål

Bidra til å nå lovens formålsparagraf:

[Formålet med opplæringen | udir.no](https://udir.no)

Del av opplæring eller helsehjelp?

Opplæring

- under skolens ledelse og ansvar
- kan bli gitt av ansatte på skolen
- oppgaver som naturlig gjøres av ansatt på skolen
- skjer innen rammen av fag- og timefordelingen
- har et pedagogisk formål
- eleven skal oppnå kompetansemål i LK20/IOP

Helsehjelp

- hjelpen må bli gitt av helsepersonell
- er i hovedsak del av elevens behandling
- skjer uavhengig av om eleven er på skolen eller ikke

Hva skal ikke være del av vedtak etter kapittel 11?

- Helsehjelp
- Omsorgstjenester
- Medisinering
- Tilrettelegging som forutsetter annen fagbakgrunn/andre kvalifikasjoner enn det som kan forventes av ansatt på skolen

Medisinhåndtering og skolens alminnelige oppdrager- og omsorgsansvar

- Elever har rett til nødvendig helsehjelp fra helse- og omsorgstjenesten.
- Skolen har et alminnelig oppdrager- og omsorgsansvar for elevene.
- Når barnet ikke har rett til nødvendig helsehjelp, må skolen i samarbeid med foreldrene og lege ta stilling til hvem som på forsvarlig måte kan ivareta oppgaven når eleven er på skolen.
- [Rundskriv - Håndtering av legemidler i barnehage, skole og skolefritidsordning](#)

Helt/delvis fritak fra opplæringsplikten

- Fylkeskommunen/kommunen *kan* frita en elev dersom hensynet til eleven tilsier det, foresatte samtykker, og sakkyndig vurdering tilråder det, jf. § 2-2 tredje ledd.
- Det må være *urimelig* overfor eleven å kreve opplæringsplikten gjennomført. Eks:
 - Alvorlig syk
 - Vesentlig nedsatt funksjonsevne
 - Ikke i stand til opplæring
- Høy terskel for å fatte vedtak om helt/delvis fritak fra opplæringsplikten.

Husk!

Skolen skal informere elev og foresatte om konsekvensene av fritak, jf. § 10-8

Rett til å ta igjen opplæring

- Elever som blir fritatt vil ha rett til å ta igjen opplæringen på et senere tidspunkt.
- Noen ganger er det vanskelig på forhånd å vite hvor mye opplæring eleven klarer å motta.
 - Kommunen kan fatte vedtak om fritak for opplæringen tilbake i tid.
- Dersom kommunen ikke har fattet vedtak om fritak for elever som eks. er eller har vært langvarig syke, bør ikke dette komme eleven til skade.
 - Det bør da vurderes om eleven reelt sett har fått fritak.

Alternativ opplæringsarena

- Reguleres ikke i opplæringsloven
- Hovedregelen er at opplæring skal skje i en klasse eller gruppe, jf. § 14-2
 - Unntak krever rettslig grunnlag
 - Vedtak etter § 11-7
- Andre rettigheter som må ivaretas
 - Kravene til lærerkompetanse
 - Tilhørighet til klassen
 - Trygt og godt skolemiljø
 - Underveisvurdering

Rundskriv og veiledning

Veileder om
realkompetansevurdering i
grunnopplæringen

Rundskriv om skolereglar

Veileder om tilpasset
opplæring og individuell
tilrettelegging

Rundskriv om skolemiljø

Rundskriv om fraværsgrensen

Internkontroll for barnehage-
og opplæringssektoren

Veileder om tilpasset opplæring og individuell tilrettelegging

Veilederen utdyper regelverket for individuell tilrettelegging, men tar også for seg tilpasset opplæring og prosessen frem mot at en elev, lærekandidat eller voksen deltaker får rett til individuell tilrettelegging.

REGELVERK | SIST ENDRET: 04.12.2024

📄 Last ned

🖨 Skriv ut

Innhold

Endringer i veilederen

1. Innledning

- 1.1 Hvem gjelder denne veilederen for?

2. Tilpasset opplæring

3. Tilfredsstillende utbytte av opplæringen

- 3.1 Skolen skal følge med på om elevene har tilfredsstillende utbytte av opplæringen
- 3.2 Verktøy og metoder for å følge med

4. Tiltak innenfor tilpasset opplæring og intensiv opplæring

- 4.1 Skolen skal sette inn egnede tiltak
- 4.2 Intensiv opplæring på 1.-4. trinn
- 4.3 Elever med et åpenbart behov for individuell tilrettelegging

5. Individuell tilrettelegging

- 5.1 Skolen må vurdere tiltakene og om eleven kan ha behov for individuell tilrettelegging
- 5.2 Rett på individuell tilrettelegging

6. Krav til opplysningene i saken og sakkyndig vurdering

- 6.1 Krav om tilstrekkelig informasjon
- 6.2 PP-tjenesten skal utarbeide en sakkyndig vurdering for individuelt tilrettelagt opplæring

04.04.2025: Lagt inn endringer i hele kapittel 7.6

29.11.2024: Lagt til kapittel 7.7. Adgangen til å
hjelp til i den individuelt tilrettelagte opplæringen.
12.03.2025: Lagt inn språklige justeringer i kapittel
7.7, inkludert underkapitlene.

04.12.2024: Lagt til kapittel 10. Grensen mellom
tilpasset opplæring og individuell tilrettelegging for
privatskoler.

7. Vedtak om individuell tilrettelegging

- 7.1 Kommunen og fylkeskommunen skal fatte vedtak om individuell tilrettelegging
- 7.2 Delegere bort oppgaven med å fatte vedtak
- 7.3 Krav til vedtak etter forvaltningsloven
- 7.4 Særskilte krav til vedtak om individuell tilrettelegging
 - 7.4.1 Varigheten til vedtak om individuell tilrettelegging
- 7.5 Klage på vedtaket
- 7.6 Elever som mottar opplæring adskilt fra klassen eller gruppen og på en annen arena enn skolen (alternativ opplæringsarena)
- 7.7. Adgangen til å hjelpe til i den individuelt tilrettelagte opplæringen
 - 7.7.1 Hvem kan ha faglig ansvar?
 - 7.7.2. Hvem kan gi individuelt tilrettelagt opplæring?
 - 7.7.3. Hva vil det si å hjelpe til?
 - 7.7.4. Personlig assistanse etter § 11-4
 - 7.7.5. PP-tjenestens rolle

8. Individuell opplæringsplan (IOP)

- 8.1 Skolen skal utarbeide en individuell opplæringsplan for eleven
- 8.2 Samarbeid og medvirkning
- 8.3 Innholdet i en individuell opplæringsplan
 - 8.3.1 Målene for opplæringen
 - 8.3.2 Innholdet i opplæringen
 - 8.3.3 Gjennomføring av opplæringen
- 8.4 Avvik mellom opplæringen eleven har fått og vedtaket

9. Årlig evaluering av utbyttet av den individuelt tilrettelagte opplæringen

- 9.1 Skolen skal evaluere utbyttet av den individuelt tilrettelagte opplæringen en gang i året
- 9.2 Vurdere om eleven fortsatt har behov for individuelt tilrettelagt opplæring
 - 9.2.1 Vurderingen viser at eleven fortsatt har behov for individuelt tilrettelagt opplæring
 - 9.2.2 Vurderingen viser at eleven ikke lenger har behov for individuelt tilrettelagt opplæring

10. Grensen mellom tilpasset opplæring og individuell tilrettelegging for privatskoler

- 10.1 Utgifter ved private skoler
- 10.2. Videreføring av regelverket
 - 10.2.1 Assistanse innenfor tilpasset opplæring
 - 10.2.2 Assistanse som del av individuell tilrettelegging

Tema for kommende møter

- Sammenheng mellom individuelt tilrettelagt opplæring og elevens rett til et trygt og godt skolemiljø
- Vi vil gjerne ha innspill fra dere om aktuelle problemstillinger dere ønsker å ta opp i møtene

DET NORSKE KONGEHUS

Søk

NORSK SÁMEGIELLA ENGLISH BARNESIDER

FORSIDE

AKTUELT

KONGEHUSET

DAGENS MONARKI

HISTORIE

DE KONGELIGE SAMLINGER

KONGELIGE EIENDOMMER

DET KONGELIGE HOFF

FOR PRESSEN

Aktuelt

Offisielt program

Fotoalbum

Taler

Programarkiv

Nyhetsarkiv

Nyhetsabonnement

Kronprinsen overtar Dronning Sonjas Skolepris

Storhamar videregående skole er vinner av Dronning Sonjas skolepris 2023. Det opplyste juryleder Inga Bostad til Hennes Majestet Dronningen og Hans Kongelige Høyhet Kronprinsen i en audiens på Slottet i dag.

10.10.2023

Statsråd Tonje Brenna og skoleprisens jury var også til stede ved audiensen, der Dronning Sonja orienterte om at Kronprinsen nå overtar skoleprisen på hennes vegne. Prisen skal fortsatt bære Dronningens navn, men Kronprins Haakon vil heretter stå for utdelingen.

Dronningen og Kronprinsen hilser på juryen i Dronning Sonja skolepris. Her representert ved Petter Andreas Lona, leder av Elevorganisasjonen, og juryleder Inga Bostad. Foto: Liv Anette Luane, Det kongelige hoff

« Forrige Neste » Større bilde

Dronning Sonja orienterte om at Kronprins Haakon overtar Skoleprisen på hennes vegne. Foto: Liv Anette Luane, Det kongelige hoff

Bilde 1 av 3

FAKTA

Dronning Sonjas Skolepris

Prisen ble etablert i 2005 etter initiativ fra Dronning Sonja. Den deles ut annet hvert år* til en skole som har utmerket seg ved å praktisere likeverd og inkludering på en fullverdig måte. Fram til 2021 delte Dronningen selv ut prisen

Nominasjon til Dronning Sonjas skolepris 2025

- Deles ut annethvert år delt ut til en skole som utmerker seg med god praksis for likeverd og inkludering
- Aspervika skole i Sandes var historiens første vinner i 2006
- Merk: søknadsfrist 1. juni!

[Nominasjon til Dronning Sonjas skolepris 2025 | Statsforvalteren i Rogaland](#)

[Dronning Sonjas skolepris \(Udir.no\)](#)

Spørsmål om lovtolkninger sendes til
sfropost@statsforvalteren.no
og svares ut skriftlig

Referanser

[Lov om grunnskoleopplæringa og den vidaregåande opplæringa \(opplæringslova\) | udir.no \(med visning av forarbeidene\)](#)

[Forskrift om grunnskoleopplæringa og den vidaregåande opplæringa \(opplæringsforskrifta\) | udir.no \(med visning av merknadene\)](#)

[Prop. 57 L \(2022–2023\) \(regjeringen.no\) \(forarbeidet\)](#)

[Lov om grunnskoleopplæringa og den vidaregåande opplæringa \(opplæringslova\) – Lovdata](#)

[Regelverk for skole og opplæring | udir.no](#)

[Veileder om tilpasset opplæring og individuell tilrettelegging | udir.no](#)

Takk for oppmerksomheten!

Velkommen til neste møte 26. august

Statsforvalteren i Rogaland

14.05.2025